

Խ.Աբովյանի անվան ՀՊՄՀ-ի հիմնական դպրոց

Տնօրեն՝

Ն.Տողանյան

Թեմատիկ պլանավորում

«Հայոց պատմություն»

6-9-րդ դասարաններ

2023-2024 Ուստարի

Ուսուցիչ՝ Լիլիթ Մինասարյան
Լաուրա Հովհաննիսյան

ՀՊՄՀ հիմնական դպրոց

Ուսուցիչ՝ Մերի Բաբայան, Լիլիթ Մինասարյան, Լաուրա Հովհաննիսյան
Թեմատիկ պլանավորում
Հայոց պատմություն («Մասնակցային դպրոց»
հեղինակներ Սմբատ Հովհաննիսյան)
7-րդ դասարան (շաբաթական 3 ժամ, տարեկան՝ 102)

Ուսուցանվող նյութ	Էջը դասագրքում	Ժամաքա նակ	Վերջնարդյունք
<i>I կիսամյակ</i>			
Ներածական դաս (5 ժամ)			
Դաս 1. Ներծություն	Էջ 3	1 ժ	1. ներկայացնել պատմության՝ իբրև գիտության առանձնահատկությունները (արդյո՞ք այն գիտություն է անցյալի մասին. ինչո՞ւ և ինչպե՞ս) 2. մեկնաբանել հարցերի կարևորությունը պատմությունն ուսումնասիրելիս 3. բացատրել պատմական ժամանակի և ժամանակագրության նշանա-կու-թյու-նը պատմության մեջ 4. հիմնավորել պատմության ուսումնասիրության կարևորությունը այսօրվա դիտանկյունից
Դաս 2. Ինչու՞ և ինչպե՞ս ուսումնասիրել պատմությունը	Էջ 3-4	1 ժ	
Դաս 3. Հայկական լեռնաշխարհն ու հայերը	Էջ 11-12	1 ժ	
Դաս 4. Դիրքը և բնական սահմանները. Լեռներն ու դաշտերը	Էջ 12-13	1 ժ	
Դաս 5. Գետերն ու լճերը. Կլիման և բնական հարստությունները. Պատմական աշխարհագրություն	Էջ 13-17	1 ժ	
Թեմա 1. ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԼԵՌՆԱՇԽԱՐՀՆ ՈՒ ԱՌԱՋԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ (15 ժամ)			
Դաս 6. Հայկական լեռնաշխարհի հնագույն	Էջ 20-23	1 ժ	

<p>բնակիչները. Առաջին մարդկանց գաղթն ու Հայկական լեռնաշխարհը. Հին քարի դարը. որսորդ հավաքիչները</p>			<p>1. ներկայացնել մարդկության պատմության հիմնական ձեռքբերումներն ու դժվարությունները Հին քարի դարում</p> <p>2. բացատրել տեխնոլոգիաների դերակատարումը շրջակա աշխարհի յուրացման գործում, անասնապահության և երկրագործության առաջացման արդյունքում ի հայտ եկած փոփոխությունները</p>
<p>Դաս 7. Հայկական լեռնաշխարհի հնագույն բնակիչները. Ամփոփում</p>	<p>Էջ 20-23</p>	<p>1ժ</p>	<p>3. հիմնավորել այն պնդումը, որ Հայկական լեռնաշխարհը եղել է երկրագործության և անասնապահության նախահայրենիքից մեկը</p>
<p>Դաս 8. Նորքարիդարյան հեղափոխությունը և հայ ժողովրդի կազմավորման սկիզբը. Նորքարիդարյան հեղափոխությունը . Նորքարիդարյան հեղափոխության հետևանքները</p>	<p>Էջ 24- 26</p>	<p>1ժ</p>	<p>5. ներկայացնել Հայկական լեռնաշխարհում վաղ պետական կազմավորումների ստեղծման մեջ աշխարհագրության դերակատարումը</p> <p>6. վերլուծել այն դժվարությունները, որոնք դանդաղեցնում էին Հայկական լեռնաշխարհի ցեղերի միավորման և վաղ պետական կազմավորումների ստեղծման գործընթացը</p> <p>7. նկարագրել Վանի թագավորության պետական կարգը, բանակը, տնտեսությունը, դիցարանը</p> <p>8. համեմատել Վանի թագավորության արքաների գործունեությունը, կարծիք հայտնել նրանց գործունեության վերաբերյալ</p>
<p>Դաս 9. Հայկական լեռնաշխարհի քաղաքակրթական օջախները</p>	<p>Էջ 26-27</p>	<p>1ժ</p>	<p>9. գնահատել և արժևորել Վանի թագավորության քաղաքակրթական ժառանգության տեղն ու դերը հայոց և համաշխարհային մշակույթների համատեքստում:</p>
<p>Դաս 10. Թեմատիկ գրավոր աշխատանք</p>		<p>1ժ</p>	
<p>Դաս 11. Հայկական լեռնաշխարհի վաղ պետական կազմավորումները. Հնդեվրոպական նախահայրենիքն ու հայրերը</p>	<p>Էջ 28-29</p>	<p>1ժ</p>	

Դաս 12. Բրոնզի դար. Վաղ պետական կազմավորումներ	Էջ 29-33	1Ժ	
Դաս 13. Վանի թագավորության հիմնադրումը. Վանի թագավորության կազմավորումը. Նոր մայրաքաղաք Տուշպա- Վան	Էջ 34-35	1Ժ	
Դաս 14. Պետությունը վերափոխումների խնդրի առջև Պետության ընդլայնումը	Էջ 36-38	1Ժ	
Դաս 15. Վանի թագավորության վերելքն ու անկումը. Կայսրություն կերտողները. Արգիշտի I, Սարգուրի II	Էջ 39- 40	1Ժ	
Դաս 16. Վերազնակեցումների քաղաքականությունը	Էջ 39-42	1Ժ	
Դաս 17. Թագավորության թուլացումն ու անկումը	Էջ 42- 44	1Ժ	
Դաս 18. Վանի թագավորության սոցիալ-տնտեսական և մշակութային կյանքը. Կրոնը. Սոցիալական կարգը. Տնտեսությունը.	Էջ 45-51	1Ժ	

Ձեռքբերումներ արվեստի և գիտության բնագավառում			
Դաս 19. Թեմա 1-ի ամփոփում	Էջ 20-51	1Ժ	
Դաս 20. Թեմատիկ գրավոր աշխատանք		1Ժ	
Թեմա 2. Երվանդական Հայաստան (11Ժամ)			
Դաս 21. Երվանդական Հայաստանի կազմավորումը և Աքեմենյան Պարսկաստանը. Երվանդ I Սակավակյաց, Տիգրան I Երվանդյան	Էջ 53-55	1Ժ	1. նկարագրել Երվանդական Հայաստանի պետական կարգը, բանակը, տնտեսությունը, դիցարանը 2. բնութագրել Երվանդունի արքաների և սատրապների գործունեությունը, կարծիք հայտնել նրանց գործունեության և ռազմաքաղաքական հարաբերությունների վերաբերյալ 3. գնահատել և արժևորել Երվանդական Հայաստանի քաղաքակրթական ժառանգության տեղն ու դերը հայոց և համաշխարհային մշակույթների համատեքստում:
Դաս 22. Հակաաքեմենյան ապստամբություն.	Էջ 55-56	1Ժ	
Դաս 23. Հայաստանը Աքեմենյան տերության կազմում.	Էջ 56-57	1Ժ	
Դաս 24. Երվանդական Հայաստանի	Էջ 59-60	1Ժ	

անկախության վերականգնումը և Մելևկյանները. Երվանդական Հայաստանի անկախության վերականգնումը			
Դաս 25. Մելևկյան պետություն	Էջ 60-61	1Ժ	
Դաս 26. Հայկական թագավորությունները և Մելևկյանները Ք.ա. IIIդ.	Էջ 61-63	1Ժ	
Դաս 27. Երվանդական Հայաստանի սոցիալ-տնտեսական և մշակութային կյանքը. Կրոնը	Էջ 64-65	1Ժ	
Դաս 28. Սոցիալական կարգը	Էջ 66-67	1Ժ	
Դաս 36. Տնտեսությունը	Էջ 67-68	1Ժ	
Դաս 29. Քաղաքներն ու արհեստները. Գործնական աշխատանք	Էջ 68-70	1Ժ	
Դաս 30. Թեմա 2-ի ամփոփում	Էջ 53-70	1Ժ	
Թեմա 3. Արտաշեսյան Հայաստան (15Ժամ)			
Դաս 31. Արտաշեսյան Հայաստանի կազմավորումը. Արտաշես I. Արտաշես	Էջ 72-73	1Ժ	1. նկարագրել Արտաշեսյան Հայաստանի պետական կարգը, բանակը, տնտեսությունը, դիցարանը և դրանց կրած փոփոխությունները, մշակույթի զարգացման

I-ը և Հայաստանի անկախացումը.			<p>առանձնահատկություններն ու ձեռքբերումերը՝ համեմատելով արդի իրողությունների հետ:</p> <p>2. արժևորել Արտաշեսյան Հայաստանի քաղաքակրթական ժառանգության դերը հայոց և համաշխարհային մշակույթների համատեքստում:</p> <p>3. բնութագրել և կարծիք հայտնել Արտաշեսյան արքաների գործունեությունն ու կատարած վերափոխությունները, նրանց գործունեության և ռազմա-քաղաքական հարաբերությունների, դրանց արդյունքների և հետևանքների վերաբերյալ:</p> <p>4. գնահատել և եզրահանգումներ անել Արտաշեսյան Հայաստանի հզորացման, հայոց աշխարհակալության ստեղծման նախադրյալների, կործանման պատճառների ու հետևանքների մասին:</p>
Դաս 32. Հայկական հողերի վերամիավորումը և արտաքին քաղաքականությունը	Էջ 73-74	1ժ	
Դաս 33. Նոր մայրքաղաքի հիմնադրումը. Արտաշատ	Էջ 74-75	1ժ	
Դաս 34. Ներքին քաղաքականությունը (վերափոխություններ)	Էջ 75-77	1ժ	
Դաս 35. Հայկական աշխարհայալ տերությունը. Տիգրան II Մեծ. Մեծ Հայքի ամբողջականության վերականգնումը	Էջ 78-81	1ժ	
Դաս 36. Տիգրան Մեծի նվաճումները .Տիգրանակերտը կայսրության մայրաքաղաք	Էջ 81-83	1ժ	
Դաս 37. Հայ-հռոմեական պատերազմներուն ու Տիգրան Մեծի կայսրության փլուզումը. Հռոմեա-հայկական	Էջ 84-85	1ժ	

պատերազմը. Լուկոլլոսի արշավանքը			
Դաս 38. Տիգրանակերտի և Արածանիի ճակատամարտերը	Էջ 85-86	1Ժ	
Դաս 39. Պոմպեոսի արշավանքը և Արտաշատի պայմանագիրը	Էջ 86-88	1Ժ	
Դաս 40. Արտավազդ II և վերջին Արատաշեսյանները :Մարկոս Կրասոսը Արևելքում	Էջ 89-90	1Ժ	
Դաս 41. Մարկոս Անտոնինոսն Արևելքում. Վերջին Արտաշեսյանները	Էջ 90-94	1Ժ	
Դաս 42. Արտաշեսյան Հայաստանի սոցիալ- տնտեսական և մշակութային կյանքը. Կրոն. Հասարակական- պետական կարգը	Էջ 95-96	1Ժ	
Դաս 43. Քաղաքներն ու տնտեսությունը. Գիրն ու գրականությունը. Թատրոն ու արվեստը	Էջ 96-100	1Ժ	
Դաս 44. Թեմատիկ գրավոր աշխատանք		1Ժ	
Դաս 45. Առաջին Կիսամյակի ամփոփում.		1Ժ	

Հանրագումարային կրկնություն			
-----------------------------	--	--	--

II կիսամյակ

Թեմա 4. Արշակունյաց Հայաստան (17Ժամ)

Դաս 46. Արշակունիների հաստատումը հայոց գահին.Տասնամյա կամ հայոց գահաժառանգության պատերազմը 54-64թթ.	Էջ 102- 103	1Ժ	<p>1. նկարագրել Արշակունյաց Հայաստանի պետական կարգը, բանակը, տնտեսությունը, դիցարանը և դրանց կրած փոփոխությունները, մշակույթի զարգացման առանձնահատկություններն ու ձեռքբերումները:</p> <p>2. բնութագրել Արշակունյաց արքաների գործունեությունն ու կատարած վերափոխությունները, նրանց ռազմաքաղաքական հրաբերությունների արդյունքները և կարծիք հայտնել դրանց վերաբերյալ:</p> <p>3. գնահատել Արշակունյաց Հայաստանում ավատատիրական հարաբերությունների ձևավորման ընթացքը, քրիստոնեության ընդունման նախադրյալները, Հայոց եկեղեցու դերը և ազդեցությունը, կենտրոնաձիգ պետության ստեղծման փորձերը, թագավորության կործանման պատճառներն ու հետևանքները:</p> <p>4. արժևորել Արշակունյաց Հայաստանի քաղաքակրթական ժառանգությունը հայոց և համաշխարհային մշակույթների համատեքստում:</p>
Դաս 47. Տրդատ I գահակալում.	Էջ 103-105	1Ժ	
Դաս 48. Հայ Արշակունիների ժառանգության իշխանության հաստատումը	Էջ 105-107	1Ժ	
Դաս 49. Տրդատ Մեծի գահակալումը և քրիստոնեության ընդունումը. Մծբինի հաշտությունը և Տրդատ III-ի գահակալումը.	Էջ 108-110	1Ժ	
Դաս 50. Քրիստոնեության ընդունում	Էջ 110-112	1Ժ	
Դաս 51 Հայոց եկեղեցական կառույցի ձևավորումն ու ամրապնդումը.	Էջ 112-114	1Ժ	
Դաս 52. Արշակունյաց Հայաստանի	Էջ 115-117	1Ժ	

բաժանումն ու անկումը. Պայքար թագավորական իշխանության համար			
Դաս 53. Արշակ II արքան. Պարսկա- հռոմեական պատերազմները	Էջ 117-118	1Ժ	
Դաս 54. Պապ արքան և նրա վերափոխումները	Էջ 118-119	1Ժ	
Դաս 55. Մեծ Հայքի բաժանումն ու թագավորության կործանումը	Էջ 120-121	1Ժ	
Դաս 56. Արշակունյաց Հայաստանի սոցիալ- տնտեսական և մշակութային կյանքը. Հողատիրության ձևերը և ավատատիրական աստիճանակարգը	Էջ 122-123	1Ժ	
Դաս 57. Պետական կառավարման համակարգը (գործակալություններ)	Էջ 123-124	1Ժ	
Դաս 58. Կրոնը.	Էջ 124	1Ժ	
Դաս 59. Քաղաքներն ու տնտեսությունը	Էջ 124	1Ժ	
Դաս 60. Գիրն ու գրականությունը	Էջ 125	1Ժ	
Դաս 61. Արվեստն ու ճարտարապետությունը	Էջ 126-127	1Ժ	

. Գործնական աշխատանք			
Դաս 62. Թեմատիկ գրավոր աշխատանք		1ժ	
Թեմա 5. Հայաստանը Պարսկաստանի, Բյուզանդիայի և Արաբական խալիֆայության միջև (12 ժամ)			
Դաս 63. Պայքար ինքնավարության համար. Սասանյանների քաղաքականության փոփոխությունը	Էջ 129-130	1ժ	<p>1. նկարագրել V-IX դդ. միջազգային և ներքաղաքական իրավիճակի փոփոխությունները, պատմության առանցքային դրվագները, ինքնիշխանության վերականգնման ներքին և արտաքին նախադրյալները և դրանցում նախարարների ու եկեղեցու դերակատարումը</p> <p>2. բնութագրել V-IX դդ. հայ ժողովրդի միասնականությանը, հոգևոր ինքնուրույնությանն ու ինքնությանը սպառնացող մարտահրավերները և դրանց դիմագրավելու քայլերը՝ քննարկելով լուծումների հնարավոր տարբերակները</p> <p>3. համեմատել և մեկնաբանել Հայաստանի դրությունն ու կարգավիճակը պարսկական և բյուզանդական հատվածներում, իսկ ապա՝ Արաբական տիրապետության ժամանակաշրջանում</p> <p>4. արժևորել և գնահատել հայոց եկեղեցու ինքնուրույնության պահպանմանն ուղղված քաղաքականությունը՝ կարևորելով համաժողովրդական միասնական պայքարի նշանակությունը</p> <p>5. կարծիք հայտնել պատմական փորձի, ձեռքբերումների յուրացման ու փոխանցման անհրաժեշտության վերաբերյալ:</p>
Դաս 64. Ավարայրի ճակատամարտ	Էջ 130-131	1ժ	
Դաս 65. Նվարսակի պայմանագիր	Էջ 131-134	1ժ	
Դաս 66. Հայաստանը և պարսկա-բյուզանդական մրցակցությունը VI դ.։ Հուստինիանոս I-ի վերափոխությունները և Արևմտյան Հայաստանը	Էջ 135-136	1ժ	
Դաս 67. Դվինի 506 և 556թթ. ժողովները	Էջ 136-137	1ժ	
Դաս 68. Պարսկա-բյուզանդական պատերազմը. Հայաստանի 2-րդ բաժանումը	Էջ 138-139	1ժ	
Դաս 69. Արաբական խալիֆայության տիրապետությունը Հայաստանում.	Էջ 140-141	1ժ	

Թեոդորս Ռշտունի , հայ-արարական պայմանագիրը			
Դաս 70. Արաբների քաղաքականությունը Հայաստանում	Էջ 141-143	1Ժ	
Դաս 71. Աղանդավորական շարժումները Հայաստանում	Էջ 143-144	1Ժ	
Դաս 72. Հայաստանի ինքնավարության վերականգնումը	Էջ 144-146	1Ժ	
Դաս 73. Թեմա 5-ի ամփոփում	Էջ 129-146	1Ժ	
Դաս 74. Թեմատիկ գրավոր աշխատանք		1Ժ	
Թեմա 6. Հայաստանի վաղ միջանդարյան մշակույթը (V-IX դդ.) (8 ժամ)			
Դաս 75. Հայ մշակույթի նսկեդարը. Դպրոցներ և թարգմանական գրականություն	Էջ 148-149	1Ժ	<p>1. նկարագրել V-IX դդ. ազգային-քրիստոնեական մշակույթի զարգացման հիմնական առանձնահատկությունները, ընթացքը, ուղղությունները, բնագավառները, ձեռքբերումները:</p> <p>2. բնութագրել V-IX դդ. գիտելիքի բոլոր ոլորտները՝ ներառյալ աստվածաբանությունը, փիլիսոփայությունը, պատմությունը, աշխարհագրությունը և աստղագիտությունը:</p> <p>3. գնահատել և արժևորել գրերի գյուտը, ազգային մշակութային ակնառու գործիչների ստեղծագործություններ ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները, նսկեդարյան մշակույթի ձեռքբերումները հայոց և համաշխարհային մշակույթի համատեքստում:</p>
Դաս 76. Պատմագրություն	Էջ 149-150	1Ժ	
Դաս 77. Փիլիսոփայություն և Իրավագիտություն	Էջ 150-152	1Ժ	
Դաս 78. Բնական գիտություններն ու արվեստը V-IX դդ. Բնական գիտություններ.	Էջ 153-154	1Ժ	
Դաս 79. Ճարտարապետություն	Էջ 155	1Ժ	

Դաս 80. Քանդակագործություն և նկարչություն	Էջ 155-156	1Ժ	4. կարծիք հայտնել պատմական փորձի, ձեռքբերումների յուրացման ու փոխանցման անհրաժեշտության վերաբերյալ:
Դաս 81. Թատրոն և Երժշտություն	Էջ 156-157	1Ժ	
Դաս 82. Թեմա 6-ի ամփոփում	Էջ 148-157	1Ժ	
Թեմա 7. Բագրատունյաց Հայաստան (19 ժամ)			
Դաս 83. Բագրատունյաց Հայաստան. Բագրատունիների հաստատումը հայոց գահին. Հայաստանի անկախության վերականգնումն ու ամրապնդումը	Էջ 159-160	1Ժ	<p>1. Ներկայացնել Բագրատունյաց Հայաստանի պատմության առանցքային դրվագները, պետական կարգը, բանակը, տնտեսությունը, մշակույթի զարգացման առանձնահատկություններն ու ձեռքբերումներ:</p> <p>2. բնութագրել Բագրատունի նշանավոր արքաների և աշխարհիկ ու հոգևոր գործիչների՝ պետության անվտանգության ամրապնդմանն ու հզորացմանն ուղղված ձեռնարկումերը և կարծիք հայտնել դրանց վերաբերյալ:</p> <p>3. վերլուծել համաշխարհային և տեղական պատմական մի շարք գործընթացների ազդեցությունը Անիի Բագրատունյաց թագավորության հիմադրման, հզորացման և անկման գործընթացներում:</p> <p>4. քննարկել և եզրակացություն անել XXI դարերում հայ ժողովրդի միասնականությանը, հոգևոր ինքնուրույնությանն ու ինքնությանը սպառնացող մարտահրավերների և դրանց դիմագրավելու քայլերի վերաբերյալ:</p> <p>5.արժևորել Բագրատունյաց Հայաստանի քաղաքակրթական ժառանգությունը հայոց և համաշխարհային մշակույթների համատեքստում:</p>
Դաս 84. Պայքար թագավորության պահպանման համար	Էջ 160-161	1Ժ	
Դաս 85. Անին մայրաքաղաք: Թագավորությունն իր հզորության գագաթնակետին	Էջ 161-163	1Ժ	
Դաս 86. Բագրատունյաց Հայաստանի մասնատումն ու անկումը. Ենթակա թագավորությունների ստեղծումը	Էջ 164-165	1Ժ	
Դաս 87. Գործնական աշխատանք. Ենթակա թագավորություններ, աղյուսակների կազմում և վերլուծում	Էջ 165-167	1Ժ	
Դաս 88. Թոնդրակայան շարժում	Էջ 167-169	1Ժ	

Դաս 89. Բագրատունյաց թագավորության անկում	Էջ 170-171	1ժ	
Դաս 90. Բագրատունյաց Հայաստանի սոցիալ-տնտեսական և մշակութային կյանքը. Հասրակական-պետական կարգը	Էջ 171-172	1ժ	
Դաս 91. Տնտեսությունը և քաղաքները	Էջ 171-172	1ժ	
Դաս 92. Կրթությունը	Էջ 172-173	1ժ	
Դաս 93. Պատմագրությունը	Էջ 173-174	1ժ	
Դաս 94. Գրականությունը և Փիլիսոփայությունը	Էջ 174	1ժ	
Դաս 95. Արվեստը և նարտարապետությունը	Էջ 174-176	1ժ	
Դաս 96. Թեմա 7-ի ամփոփում	Էջ 159-176	1ժ	
Դաս 97. Թեմատիկ գրավոր աշխատանք		1ժ	
Դաս 98-99. Երկրորդ Կիսամյակի ամփոփում		2ժ	
Դաս 101-102 Հանրագումարային կրկնություն		2ժ	